

Hatékony képviseletre számíthatnak a jövő nemzedékei

Bár a törvény szerint 2008. január 1. óta létezik a pozíció, az országgyűlés júniusban választotta meg a jövő nemzedékek országgyűlési biztosát. A nemzetközi összehasonlításban is kuriózumnak számító intézmény első biztosa, Dr. Fülöp Sándor eddigi tevékenysége biztosíték arra, hogy szakmailag kifogástalan, pártatlan és következetes munka folyik majd a Nádor utcában a jövő nemzedékek érdekei védelmében.

Az új biztos június 4-én ismerkedő megbeszélést tartott, amelyen számos zöld szervezet között a Levegő Munkacsoport is részt vett. A találkozó elsődleges célja az volt, hogy az ombudsman ismertesse a szervezet kialakítására és a panaszok kezelésére vonatkozó terveit, valamint azokat a törvény által biztosított eszközöket, amelyeket a leghatékonyabbnak tart. Nem titkolt cél volt továbbá az is, hogy a hivatal látókörébe kerüljenek azok az égető környezetvédelmi ügyek, amelyek a zöld szervezeteket leginkább foglalkoztatják. Fülöp Sándor bevezetőjében elmondta, hogy egyelőre kétszemélyes hivataként működik, de a tervek szerint nagyjából 25 fős stáb kialakítására van lehetőség. Az intézmény egyik főosztálya a környezetvédelmi felügyelőségek illetékességi területéhez illeszkedően fog működni, itt a munkatársak zömét környezetjogászok alkotják majd. A tervek szerint létrejön egy másik főosztály, amely környezetpolitikusok részvételével az egyes ágazatokhoz (például hulladékgazdálkodás, légszennyezés) kapcsolódó szakmai munkáért lesz felelős, továbbá terveznek egy nemzetközi részleget is az egyre szaporodó határon áttérjedő hatásokkal kapcsolatos ügyek miatt. A hivatal részletes útmutatót dolgozott ki annak érdekében, hogy tartalmi és formai szempontból is pontos, szakszerű és hatékonyan feldolgozható panaszokkal forduljanak hozzá az érintettek. Külön kiemelte az ombudsman a civil szervezetek szerepét, akik „előszűrőként” segíthetnek a lényeges ügyek szakszerű előterjesztésében. A tervek szerint a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa a törvényben biztosított valamennyi lehetőségével élni kíván, amennyiben a konkrét esetben ez szükséges. Igyekszik ezeket a lehetőségeket minél hatékonyabban használni, és ezzel – szükség esetén – az engedélyező hatóságok gyakorlatát is alakítani a környezet megóvása érdekében.

Az ombudsman hivatalba lépése óta számos témajavaslatot kapott írásban. Ehhez a megbeszélés résztvevői további javaslatokat tettek és az egyes témákon belüli prioritásokra is felhívták a figyelmet. Ezek alapján arra számíthatunk, hogy a következő fő problémákkal fog foglalkozni az ombudsman működése kezdeti időszakában:

- A környezeti hatásvizsgálattal kapcsolatos anomáliák (pl. beruházó általi elkészíttetés, egyes eljárások formálissága, az ügyféli jogok szűk értelmezése)
- Természetvédelmi területek problémái (pl. az egyes védettségi szintek közötti kapcsolatok, a Natura 2000 szabályozás értelmezési kérdései)
- Környezeti információhoz való hozzáférés (pl. veszélyes anyagokra)

- vonatkozó közegészségügyi kérdések)
- Önkormányzati környezetvédelmi hatáskörök problémái (pl. a társadalmi részvétel hatékonyabb biztosításának lehetőségei)
  - Hulladékgazdálkodás (pl. hulladékégetés, környezetvédelmi termékdíj, illegális feldolgozók ügye)
  - Közösségi részvétel (pl. ügyféli jogok biztosítás az építéshatósági ügyekben, „álcivil” szervezetek megjelenése)
  - Kiemelt nagyberuházások (pl. a nemrég elfogadott törvénycsomag lehetséges hatásai, a környezeti hatások megítélésével kapcsolatos gyakorlat)
  - A környezetvédelmi hatósági rendszer felépítése (pl. átszervezések, leépítések, az ellenőrzés hiánya)
  - Vásárhelyi-terv
  - A Duna ügyei
  - Fenntartható közlekedéspolitika (pl. útdíj kérdése, szennyező fizet elv érvényesítése)
  - Parlagfű
  - Területrendezési ügyek (pl. OTrT, Balaton-törvény, részvételi jogosultságok)
  - Műemlékvédelem, városrehabilitáció
  - Fák védelme (pl. új szabályozás szükségessége, országos közutak mentén lévő fasorok megóvása, magánterületi fakivágások elleni küzdelem)
  - Stratégiai környezeti hatásvizsgálat (pl. egyes tervek programok elkészítésében való részvétel, a civilek véleményének beépítése, szélesebb társadalmi egyeztetés)
  - Oktatás és környezetvédelem

Budapest, 2008. június 30.

dr. Bendik Gábor
a Levegő Munkacsoport jogásza